

Руското правителство подценяваше дадените отъ България жертви презъ войната съ Турция и по всички въпроси се отнасяше по-благосклонно къмъ Сърбия. Когато Сърбия поискава ревизия на договора, Русия не влѣзе въ ролята си на помиритель, направи сериозно предупреждение само къмъ нашето правителство, за да го сплаши и принуди къмъ отстъпка, като му препоръчва да се споразумѣе направо съ Сърбия и Гърция.

Предложението на руското правителство да се демобилизират едновременно войските на всички съюзници, за да се избѣгне въоръженото сблъскване, бѣше веднага възприето отъ Сърбия и Гърция, които по този начинъ смѣтаха, че ще задържатъ по-сигурно завладѣните противъ договора земи. България не се съгласи на това и предложи следните условия за демобилизация:

1. сърбите предварително да оправднятъ земите, които по договора се падатъ намъ; 2. ако това не стане, всички велики сили да гарантиратъ, че Сърбия ще изпълни договора; 3. България да съсрѣдоточи въ Македония толкова войски, колкото иматъ гърците и сърбите заедно.

Тези условия не бѣха приети нито отъ Русия, нито отъ Сърбия и Гърция. Нашиятъ министъръ-председателъ, като виждаше, че спорътъ не може да се разреши, а отъ друга страна, че воинственото настроение въ България се засилваше, даде оставката на правителството, което бѣше сключило договорите. Новото правителство постепенно бѣ въвлѣчено въ воинствена политика. То смѣташе да действува енергично и по-решително, за да застави съюзниците да изпълнятъ договора.

Въ сѫщото време сръбската военна лига поискава отъ своето правителство да даде ултиматумъ на България и, ако тя не удовлетвори сръбските искания, сръбската и гръцка войски да я нападнатъ. Страхувайки се отъ отговорността, сръбското правителство отклони искането на военната лига.

На 9 юни въ София се събра Короненъ съветъ да реши: да се воюва ли съ Сърбия, или да се изпрати министъръ-председателътъ въ Петербургъ, дѣто съвместно съ тези на Гърция и Сърбия да разрешатъ въпроса за демобилизацията на войските и да дочакатъ решението на договорния арбитъръ — руския царь. За голѣмо съжаление, тогавашните наши държавници вземаха едно най-неподходящо решение: подаде се телеграма на нашия пълномощенъ министъръ въ Петербургъ да покани руския царь въ седмневенъ срокъ да се произнесе по спорния въпрос между България и Сърбия. Рускиятъ царь, обиденъ отъ този ултиматумъ, заяви, че Русия отсега нататъкъ не желаетъ да участвува въ сръбско-българския споръ. И въ резултатъ, следъ като се отказахме отъ прѣки преговори съ съюзниците, ние си затворихме сами пътя къмъ мирното разрешение на въпроса чрезъ единствения посрѣдникъ — Русия.

Между това, нашата войска презъ войната даде голѣми загуби въ убити, ранени и умрѣли отъ холера, когато войските на нашите съюзници имаха само незначителни сблъсквания съ турцитъ въ Македония, бѣха почти напълно запазени, добре отпочинали и добре снабдени. Нашата войска набързо се съсрѣдоточи-